

Raadsmemo

Kenmerk : 3660087
 Aan : De leden van de raad
 Van : Burgemeester en Wethouders
 Datum : 30 juni 2026
 Onderwerp : Meicirculaire 2026 gemeentefonds

De meicirculaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkering. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron voor gemeenten. In deze memo geven we de gevolgen van de meicirculaire 2026 weer.

De ontvangst van deze meicirculaire leidt tot een actualisatie van de raming van het gemeentefonds zoals weergegeven in de bestuursrapportage (berap) voor het lopende jaar en de perspectiefnota voor de komende vier jaren.

In onderstaande tabel wordt een vergelijking getrokken tussen de ramingen uit de bestuursrapportage 2026 en de perspectiefnota 2027-2030 én de uitkomsten van de meicirculaire 2026.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	plus = voordeel	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuursrapportage 2026 en Perspectiefnota 2027-2030						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		98.300	94.200	91.100	91.200	91.600
Mutaties berap 2026 en PPN 2027-2030 (incl. sept. - en dec.circ. 2025)		-100	2.700	2.500	2.200	2.500
Totaal gemeentefonds: bestuursrapportage en perspectiefnota		98.200	96.900	93.600	93.400	94.100
Mei-circulaire 2026						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		99.500	102.800	97.400	95.816	97.263
Verwacht effect landelijke herijking gemeentefonds					-516	-863
Totaal gemeentefonds: op basis van meicirculaire 2026		99.500	102.800	97.400	95.300	96.400
Mei-circulaire 2026 versus bestuursrapportage en perspectiefnota						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		1.300	5.900	3.800	1.900	2.300
Verskil mei-circulaire 2026 met bestuursrapportage en perspectiefnota		1.300	5.900	3.800	1.900	2.300
Nog mee te nemen in de begroting op basis van de meicirculaire 2026:						
Hogere uitgaven: o.m. klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		-200	-1.406			
Lagere inkomsten: vervallen specifieke uitkering CDOKE			-691			
Lagere inkomsten: vervallen eigen bijdrage Wmo			-471			
Lagere uitgaven: HH uit de Wmo					2.000	2.000
Verwacht netto effect op begrotingsresultaat		1.100	3.332	3.800	3.900	4.300

Toelichting:

2026

Het positieve verschil per saldo van € 1,1 miljoen is voornamelijk te vinden in een structurele compensatie voor lonen en prijzen op basis van de WSW, toename van een aantal eenheden bij de verdeelmaatstaven en nieuwe decentralisatie-uitkeringen, waar overigens ook uitgaven tegenover staan.

2027

Voor het komende jaar is het positieve verschil op het begrotingsresultaat groot. Het betreft een correctie op de compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen. In de PPN 2027-2030 is daarvoor jaarlijks ongeveer € 2 miljoen per jaar opgenomen. We nemen nu een aanvulling daarop mee van ongeveer € 1 miljoen per jaar. Verder geeft de actualisatie van een aantal verdeelmaatstaven door toename van de gehanteerde eenheden een gunstig effect, even als de structurele hogere uitkering voor de WSW (zie onder 2026).

Vanaf 2023 is er een nieuwe verdeling van de middelen uit het gemeentefonds. Deze herverdeling leverde voor Meppel als nadeelgemeente een korting op van ongeveer € 56,00 per inwoner. De effecten van deze wijziging zouden stapsgewijs worden ingevoerd. Het uitstel van de volledige doorvoering dat nu is aangekondigd in de meicirculaire levert voor Meppel een gunstig verschil op van € 0,5 miljoen voor 2027.

2028-2030

Het positief verschil voor deze jaren betreft vooral de structureel hogere bijdrage WSW voor lonen en prijzen, een hogere bijdrage voor Beschut Werk als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel, het structureel effect uit 2027 voor de omzetting van lopend naar constante prijzen en de actualisatie van het aantal eenheden. Nu de verdere herverdeling van het gemeentefonds is opgeschort levert dat in 2028 een voordeel op van € 0,9 miljoen. In 2029 en 2030 hebben we rekening gehouden met een ingroeipad om te komen tot een volledige herverdeling.

De verlaging vanaf 2029 houdt verband met de afschaffing van de huishoudelijke hulp uit de Wmo. Voor Meppel betekent dat ongeveer € 2 miljoen minder gemeentefondsuitkering. Vooralsnog gaan we er van uit dat deze maatregel budgettair neutraal verloopt door een verlaging van de gemeentelijke uitgaven met € 2 miljoen.

Conclusie

De geprognosticeerde resultaten bij de berap 2026 en de PPN 2027-2030 kunnen positief worden bijgesteld. De volgende tabel laat het in het kort zien.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Gepresenteerde eindstand berap en PPN	1.016	-134	-2.247	-2.306	1.268
Financiële uitkomsten meicirculaire 2026	1.300	5.900	3.800	1.900	2.300
Mutaties in uitgaven/inkomsten	-200	-2.568		2.000	2.000
Indicatie geraamde saldi na meicirculaire 2026	2.116	3.198	1.553	1.594	5.568
plus = voordeel					

Risico's en onzekerheden

In deze memo informeren wij over de financiële ontwikkelingen die voortvloeien uit de onlangs ontvangen meicirculaire 2026. Op basis van de huidige berekeningen wordt verwacht dat Meppel ieder jaar een behoorlijk bedrag aan aanvullende middelen ontvangt. Daar staat tegenover dat de ambities uit het coalitieakkoord, een bijdrage

aan de strategische investeringsagenda en overige noodzakelijke uitgaven nog financieel vertaald moeten worden.

Tegelijkertijd is het ook van belang deze positieve verwachting aan de inkomstenkant te nuanceren. De omvang van de aanvullende middelen is gebaseerd op voorlopige berekeningen en aannames, waarvan de uitkomsten nog kunnen wijzigen.

Verskillende factoren die van invloed zijn op de uiteindelijke omvang van het gemeentefonds zijn op dit moment nog onzeker. Hierdoor kunnen de financiële effecten afwijken van de indicatieve bedragen waarmee in deze memo rekening is gehouden.

[Aanstaande programmabegroting 2027-2030](#)

Bij de komende begroting wordt een integrale afweging gemaakt van de financiële uitkomsten op basis van deze meicirculaire in relatie tot de gemeentelijke opgaven in het kader van Kiezen voor de Toekomst, beleidsprioriteiten uit onder meer het coalitieakkoord en overige onvermijdelijke uitgaven. De onzekerheid ten aanzien van de toekomstige omvang en verdeling van het gemeentefonds merken we aan als financieel risico en nemen we op in de risicoparagraaf van de begroting.